

Rapport

Datum: 1 oktober 2007

Rapportnummer: 2007/210

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps IJsselland haar en haar kinderen zonder kennisgeving vooraf en zonder enige toelichting op 29 augustus 2006 naar het uitzetcentrum Rotterdam heeft vervoerd en op 31 augustus 2006 naar het asielzoekerscentrum (AZC) Schalkhaar heeft teruggebracht.

Verzoekster klaagt er ook over dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) namens de minister de klacht die zij hierover heeft ingediend kennelijk ongegrond heeft verklaard.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het vervoer door de vreemdelingendienst zonder kennisgeving vooraf en zonder toelichting.

1. Op 29 augustus 2006 werden verzoekster en haar kinderen om zes uur in de ochtend staande gehouden in het asielzoekerscentrum (AZC) te Schalkhaar en overgebracht naar het politiebureau waar zij in vreemdelingenbewaring werden gesteld. Vervolgens werden zij naar het uitzetcentrum Rotterdam overgebracht teneinde te worden uitgezet.

Gedurende het verblijf in het uitzetcentrum bleek dat verzoekster op 10 augustus 2006 een voorlopige voorziening had ingediend bij de rechtbank en dat zij de uitslag daarvan in Nederland mocht afwachten. Nadat verzoeksters intermediair dit aan de IND had laten weten, werd de vreemdelingenbewaring van verzoekster op 31 augustus 2006 opgeheven.

2. Verzoeksters intermediair diende bij brief van 19 oktober 2006 onder meer een klacht in over het ten onrechte in bewaring nemen van verzoekster en haar kinderen. Dit klachtonderdeel werd door de IND kennelijk gegrond verklaard. Daarnaast had de klacht betrekking op de wijze waarop de staande houding en overbrenging naar en van het uitzetcentrum Rotterdam had plaatsgevonden. In de klachtbrief werd aangegeven dat met name door het tijdstip en het gebrek aan uitleg over hetgeen te gebeuren stond verzoekster en haar kinderen de gebeurtenissen als traumatisch hadden ervaren. De IND achtte de klacht over de wijze waarop de vreemdelingenpolitie uitvoering had gegeven aan de inbewaringstelling kennelijk ongegrond omdat niet was gebleken van onzorgvuldig optreden door de vreemdelingenpolitie.

3. Verzoeksters klacht over de vreemdelingendienst werd door de Nationale ombudsman voorgelegd aan de beheerder van het regionale politiekorps IJsselland. De korpsbeheerder liet in reactie op de klacht weten dat de IND de vreemdelingenpolitie op 24 augustus 2006 had bericht dat verzoekster en haar kinderen in vreemdelingenbewaring gesteld dienden te worden en overgebracht naar uitzetcentrum Rotterdam om uitgezet te worden naar Italië. Op 29 augustus 2006 waren verzoekster en haar kinderen staande gehouden om zes uur in de ochtend. Hier waren zij niet van te voren van in kennis gesteld om te voorkomen dat zij zich hieraan zouden kunnen onttrekken en met onbekende bestemming zouden

vertrekken. Bij een staande houden is in de regel geen tolk aanwezig. Van het voornemen tot in bewaringstelling was de Raad voor de Rechtsbijstand om half zes 's morgens in kennis gesteld. Om tien over half acht was verzoekster door de hulppofficier van Justitie gehoord met behulp van een tolk en was haar de procedure uitgelegd. Hierbij was geen raadsman aanwezig geweest omdat de verplichte wachttijd van twee uur, om half acht, was verstreken, aldus de korpsbeheerder.

4. De korpsbeheerder gaf daarnaast in zijn reactie aan dat nadat op 30 augustus 2006 tijdens het verblijf van verzoekster en haar kinderen in het Uitzetcentrum Rotterdam was gebleken dat nog een procedure openstond en dat onmiddellijke invrijheidstelling door de IND werd gelast, de terugreis naar het AZC niet geregeld bleek te zijn. De vreemdelingendienst IJsselland was toen bereid, zonder daartoe verplicht te zijn, verzoekster op 31 augustus 2006 in Rotterdam op te halen en terug te brengen naar het AZC Schalkhaar.

Beoordeling

5. Bestuursorganen dienen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie te voorzien. Dit impliceert dat de vreemdelingenpolitie bij het onaangekondigd ophalen van vreemdelingen uit opvangcentra ter voorbereiding van hun uitzetting uit Nederland ervoor zorg draagt dat duidelijke en begrijpelijke informatie, in een taal die ze verstaan, wordt verstrekt over hetgeen staat te gebeuren.

6. De vreemdelingenpolitie haalde verzoekster en haar kinderen zonder vooraankondiging om zes uur 's morgens op en bracht ze naar het politiebureau in Deventer waar ze in bewaring zijn gesteld. Dat de vreemdelingenpolitie verzoekster niet vooraf in kennis heeft gesteld is begrijpelijk nu een dergelijke mededeling vooraf ertoe kan leiden dat betrokkene zich zal onttrekken aan de inbewaringstelling en in dit geval het AZC vroegtijdig zal verlaten. Dit betekent overigens wel dat bij een dergelijke voor betrokkenen onverwachte en ingrijpende gebeurtenis een goede uitleg van groot belang is. Hierdoor kan mogelijk het ontstaan van spanning en onrust over de op hand zijnde gebeurtenissen worden voorkomen dan wel worden verminderd. Voor het geven van deze uitleg dient wel een rustig moment gecreëerd te worden omdat anders de kans bestaat dat in alle hectiek de gegeven informatie niet wordt begrepen of opgenomen. Om er zeker van te zijn dat de uitleg over hetgeen staat te gebeuren ook letterlijk wordt verstaan dient, indien nodig, een tolk ingeschakeld te worden. Door dit niet te doen handelde de vreemdelingenpolitie in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

7. Na opheffing van de vreemdelingenbewaring heeft de vreemdelingenpolitie, zonder daartoe verplicht te zijn, betrokkenen in Rotterdam opgehaald en weer teruggebracht naar het AZC te Schalkhaar. De vreemdelingenpolitie IJsselland stelde zich aldus hulpvaardig op. De eerstverantwoordelijke om verzoekster te informeren dat de

vreemdelingenbewaring was opgeheven en de betekenis daarvan, was de vreemdelingenpolitie in het Uitzetcentrum Rotterdam. Dat de vreemdelingenpolitie IJsselland zich heeft beperkt tot het terugbrengen van betrokkenen naar het AZC en geen tolk heeft ingeschakeld om dit uit te leggen, is op zich niet onjuist. Wel is van belang dat bestuursorganen indien zij merken dat de geboden hulpvaardigheid door betrokkenen niet wordt begrepen, trachten uitleg te geven over hetgeen staat te gebeuren om zo onnodige angst weg te nemen.

II. Ten aanzien van de interne klachtbehandeling door de IND

Bevindingen

1. Bij brief van 19 oktober diende verzoeksters gemachtigde een klacht in bij de IND over onder meer het optreden van de vreemdelingenpolitie IJsselland bij het ophalen en terugbrengen van verzoekster en haar kinderen van en naar het AZC. De IND achtte deze klacht kennelijk ongegrond omdat, uit informatie van de vreemdelingenpolitie, niet was gebleken van onzorgvuldig optreden door de vreemdelingenpolitie.

Beoordeling

2. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een voor de belanghebbende kenbare motivering. Dit impliceert dat bij klachtbehandeling de motivering van een beslissing die beslissing moet kunnen dragen.

3. In reactie op de klacht liet de staatssecretaris weten verzoeksters klacht over de wijze van afdoening van de klacht gegrond te achten omdat de klacht ten onrechte was behandeld door de IND nu de vreemdelingenpolitie verantwoordelijk was voor deze behandeling. De IND had de klacht dan ook door moeten sturen naar de vreemdelingenpolitie.

4. Los van de vraag welk bestuursorgaan de klacht zou dienen te behandelen moet een klacht, die wél inhoudelijk in behandeling wordt genomen, behoorlijk worden behandeld waarbij onder meer de beslissing op de klacht deugdelijke gemotiveerd moet worden. In deze zaak behandelde de IND de klacht over het optreden van de vreemdelingendienst bij de staande houding van verzoekster. Om dit te kunnen doen werd informatie bij de vreemdelingenpolitie ingewonnen. Op basis van deze, niet nader genoemde, informatie werd geoordeeld dat de vreemdelingendienst niet onzorgvuldig was opgetreden, waarna de klacht als kennelijk ongegrond werd beoordeeld. Deze motivering is onvoldoende nu niet werd aangegeven wie welke informatie had verstrekt en op grond waarvan de conclusie kon worden getrokken dat van onzorgvuldig handelen geen sprake was. Door verzoeksters klacht op deze wijze te motiveren handelde de staatssecretaris in strijd met

het motiveringsvereiste.

Daarnaast kon hier geen sprake zijn van een kennelijk ongegronde klacht nu de IND aangaf informatie te hebben ingewonnen bij de vreemdelingenpolitie. Een klacht is alleen

kennelijk ongegrond indien al op voorhand, bijvoorbeeld op grond van gegevens uit het klaagschrift, duidelijk is dat de klacht niet gegrond kan zijn. Dit was niet het geval.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van vreemdelingenpolitie IJsselland is gegrond ten aanzien van het zonder uitleg staande houden van verzoekster in het AZC Schalkhaar, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De klacht over de onderzochte gedraging van de IND, is gegrond ten aanzien van de interne klachtbehandeling, wegens schending van het motiveringsbeginsel.

Onderzoek

Op 22 december 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw A., ingediend door mr. S. Spans, advocaat te Utrecht, met een klacht over een gedraging van de vreemdelingenpolitie IJsselland en een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van respectievelijk de beheerder van het regionale politiekorps IJsselland en de staatssecretaris van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps IJsselland en de staatssecretaris van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en de staatssecretaris van Justitie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Klachtbrief van 19 oktober 2006 aan de IND.
2. Reactie op de klacht van 28 november 2006 van de IND.
3. Verzoekschrift van 19 december 2006.
4. Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps IJsselland van 26 maart 2007.
5. Standpunt staatssecretaris van Justitie van 24 april 2007.
6. Reactie van verzoekster op standpunten van de korpsbeheerder en de staatssecretaris van 14 mei 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling